TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS
2004 m. gruodžio 9 d.*

Byloje C-177/03

dėl ieškinio neįvykdžius įsipareigojimų pagal Euratomo sutarties 141 straipsnį, pareikšto 2003 m. balandžio16 d.

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama J. Grunwald ir B. Stromsky, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Prancūzijos Respubliką, atstovaujamą G. de Bergues ir E. Puisais,

atsakovę,

* Proceso kalba: prancūzų.

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teisėjai K. Lenaerts, J. N. Cunha Rodrigues (pranešėjas), M. Ilešič ir E. Levits,

generalinis advokatas L. A. Geelhoed,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2004 m. liepos 1 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškiniu Europos Bendrijų Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad nepriimdama būtinų 1989 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvos 89/618/Euratomas dėl gyventojų informavimo apie sveikatos apsaugai taikytinas priemones ir atliktinus veiksmus nepaprastosios radiologinės padėties atveju (OL L 357, p. 31; toliau – direktyva) 2, 3, 5, 6, 7 ir 8 straipsnius įgyvendinančių teisės aktų, Prancūzijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.

Teisinis pagrindas

2 Pagal direktyvos 1 straipsnį:

„Šia direktyva siekiama Bendrijos lygmeniu apibrėžti bendrus gyventojų informavimo priemonių ir tvarkos tikslus, kad būtų pagerinta nepaprastosios radiologinės padėties atveju teikiama operatyvinė sveikatos apsauga.“ (Pataisytas vertimas)

3 Direktyvos 2 straipsnis numato:

„Šioje direktyvoje „nepaprastoji radiologinė padėtis“ yra bet kokia padėtis:

1. Susidariusi:

a) valstybės narės teritorijoje įvykus avarijai, susijusiai su 2 dalyje nurodytais įrenginiais ar veikla, dėl kurios į aplinką patenka ar gali patekti dideli radioaktyviosios medžiagos kiekiai;

arba

b) pastebėjus ir nustačius savo teritorijoje ar už jos ribų įprastinę normą viršijančius radioaktyvumo lygius, galinčius pakenkti žmonių sveikatai toje valstybėje narėje;

arba

c) įvykus kitokioms negu šio straipsnio a punkte apibrėžtoms avarijoms, susijusioms su 2 dalyje nurodytais įrenginiais ar veikla, dėl kurių į aplinką patenka ar gali patekti dideli radioaktyviųjų medžiagų kiekiai;

arba

d) įvykus kitoms avarijoms, dėl kurių į aplinką patenka ar gali patekti dideli radioaktyviųjų medžiagų kiekiai;

2. Sietina su 1 dalies a ir c punktuose nurodytais įrenginiais ar veikla, būtent su:

a) bet kokiu branduoliniu reaktoriumi, kad ir kur jis būtų;

b) bet kokiu kitu branduolinio kuro ciklo įrenginiu;

c) bet kokiu radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginiu;

d) branduolinio kuro arba radioaktyviųjų atliekų vežimu ir laikymu;

e) žemės ūkyje, pramonėje, medicinoje ir su šiomis sritimis susijusiems mokslo bei mokslo tyrimų tikslams naudojamų radioaktyviųjų izotopų gamyba, naudojimu, laikymu, laidojimu ir vežimu;

ir

f) radioaktyviųjų izotopų naudojimu elektros gamybai kosminiuose laivuose." (Pataisytas vertimas)

4 Pagal direktyvos 3 straipsnį:

„Taikant šią direktyvą terminai „didelis radioaktyviosios medžiagos išsiskyrimas" ir „viršijantys įprastinę normą radioaktyvumo lygiai, kurie gali pakenkti žmonių sveikatai", turi būti suprantami kaip nurodantys padėtis, į kurias gali patekti žmonės, paveikti dozių, viršijančių direktyvose, nustatančiose pagrindinius Bendrijos radiacinės saugos saugumo standartus, numatytas dozės ribas <...>". (Pataisytas vertimas)

5 Direktyvos 5 straipsnis nurodo:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad nepaprastosios radiologinės padėties atveju gyventojams, kurie gali būti paveikti, būtų teikiama informacija apie jiems taikytinas sveikatos apsaugos priemones ir apie atliktinus veiksmus.

2. Teikiamą informaciją sudaro bent tie elementai, kurie išdėstyti I priede.

3. Ši informacija pranešama 1 dalyje nurodytiems gyventojams be jokios užklausos.

4. Valstybės narės šią informaciją atnaujina ir reguliariai platina; taip pat – kiekvieną kartą, kai tik joje daromi didesni apibūdinamų priemonių pakeitimai. Ši informacija visuomet prieinama gyventojams."

6 Pagal direktyvos 6 straipsnį:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad, susidarius nepaprastajai radiologiniai padėčiai, tikrai paveiktiems gyventojams būtų nedelsiant pranešama apie nepaprastąją padėtį, apie veiksmus, kurių reikia imtis, ir prireikus konkrečiu atveju – apie jiems taikytinas sveikatos apsaugos priemones.

2. Pateikiamą informaciją sudaro II priede išvardyti punktai, kurie yra svarbūs tai nepaprastosios radiologinės padėties rūšiai."

7 Direktyvos 7 straipsnis numato:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad bet kuriems asmenims, kurie nedirba su 2 straipsnio 2 punkte apibrėžtais įrenginiais ir (arba) nedalyvauja jame nurodytose veiklos rūšyse, bet galėtų būti įtraukiami skubiai organizuoti pagalbą radiologinio pavojaus atveju, būtų teikiama tinkama ir reguliariai atnaujinama informacija apie sveikatos būklę, galinti būti susijusi su jų dalyvavimu prevencinėje veikloje, ir apie atsargumo priemones, kurių reikia imtis tokiu atveju; šioje informacijoje atsižvelgiama į potencialių nepaprastųjų radiologinių padėčių rūšį.

2. Vos tik susidarius nepaprastajai radiologinei padėčiai, ši informacija yra atitinkamai papildoma atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes."

8 Direktyvos 8 straipsnis nurodo:

„5, 6 ir 7 straipsniuose esančioje informacijoje taip pat nurodomos institucijos, atsakingos už tuose straipsniuose paminėtų priemonių įgyvendinimą."

9 Pagal Euratomo sutarties 161 straipsnio trečiąją pastraipą direktyva įpareigoja visas valstybes nares, kurioms ji yra skirta, siekti nurodytų tikslų, bet formos ir priemonių klausimus palieka spręsti nacionalinėms valdžios institucijoms.

Ikiteisminė procedūra

10 Oficialiai įspėdama Prancūzijos Respubliką pateikti savo pastabas, 2000 m. liepos 27 d. Komisija laišku šiai valstybei išsiuntė argumentuotą nuomonę, konstatuodama, kad ši valstybė narė nepriėmė direktyvos tam tikrų nuostatų įgyvendinančių teisės aktų, bei nurodydama per du mėnesius nuo šios argumentuotos nuomonės gavimo juos priimti. Prancūzijos valdžios institucijų prašymu šis terminas buvo pratęstas iki 2000 m. spalio 27 dienos.

11 Vėliau Prancūzijos Respublika, perkeldama direktyvą į nacionalinę teisę, priėmė keletą teisės aktų. Manydama, kad jų nepakanka, Komisija pareiškė šį ieškinį, kuris buvo gautas 2003 m. balandžio 16 dieną.

Šalių argumentai

12 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— pripažinti, kad nepriimdama direktyvos 2, 3, 5, 6, 7 ir 8 straipsnius įgyvendinančių teisės aktų, Prancūzijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą, ir

— priteisti iš Prancūzijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

13 Grįsdama šį ieškinį, Komisija nurodo šešis kaltinimus, kylančius atitinkamai iš kiekvienos minėtos nuostatos.

14 Savo atsiliepimo į ieškinį formaliuose reikalavimuose Prancūzijos Respublika tvirtina, kad Komisija turėtų atsisakyti pirmo–ketvirto ir šešto kaltinimų. Tačiau savo triplike ji tuos pačius kaltinimus prašo atmesti. Vis dėlto ji pripažįsta penkto kaltinimo pagrįstumą.

Dėl Prancūzijos vyriausybės papildomų reikalavimų

15 Nors Prancūzijos vyriausybė ypač prašo atmesti Komisijos suformuluotus pirmą–ketvirtą bei šeštą kaltinimus, ji taip pat mano, kad Komisija privalo jų atsisakyti.

16 Šiuo klausimu primintina, kad Teisingumo Teismas negali nuspręsti dėl prašymo, kad pareiškusi ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo Komisija atsisakytų savo kaltinimų. Pagal Euratomo sutarties 141 straipsnyje nustatytą sistemą Komisijai yra suteikti įgaliojimai pareikšti ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, ir Teisingumo Teismas neturi kompetencijos vertinti, ar jos naudojimasis įgaliojimais yra tinkamas (šiuo klausimu žr. 2000 m. liepos 6 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, C-236/99, Rink. p. I-5657, 28 punktą ir 2002 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-383/00, Rink. p. I-4219, 19 punktą).

17 Priešingai, prireikus Teisingumo Teismas gali įvertinti, ar pagal Euratomo sutarties 141 straipsnį pareikštas ieškinys yra nepriimtinas dėl to, kad pareikštas praleidus terminą, ar dėl procedūros pažeidimo (žr. 1971 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, 7/71, Rink. p. 1003, 2–13 punktus).

18 Nagrinėjamoje byloje argumentuotoje nuomonėje nustatytas terminas buvo pasibaigęs 2000 m. spalio 27 d., tačiau ieškinys pareikštas 2003 m. balandžio 16 d., t. y. beveik po dvejų metų ir šešių mėnesių. Per šį laikotarpį suinteresuotoji valstybė narė nagrinėjamoje srityje priėmė daug svarbių teisės aktų Ir Prancūzijos vyriausybė, ir Komisija daug dėmesio skyrė ginčams, ar po 2000 m. spalio 27 d. priimti nacionalinės teisės aktai yra tinkami įgyvendinti direktyvą, nors akivaizdu, kad Teisingumo Teismas į šią diskusiją neatsižvelgia.

19 Iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad įsipareigojimo neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į valstybės narės padėtį argumentuotoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje, ir kad Teisingumo Teismas į vėlesnius pakeitimus neatsižvelgia (šiuo klausimu žr. 2003 m. kovo 6 d. Sprendimo *Komisija prieš Liuksemburgą*, C-211/02, Rink. p. I-2429, 6 punktą).

20 Tokiomis aplinkybėmis ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo pareiškimas sunkiai suderinamas su Euratomo sutarties 141 straipsnyje įtvirtinta sistema. Iš tikrųjų šiame straipsnyje numatytos ikiteisminės procedūros laikymasis yra pagal sutartį reikalaujama pagrindinė garantija, kuria siekiama ne tik apsaugoti suinteresuotosios valstybės narės teises, bet ir užtikrinti, kad galimame teismo procese bus tiksliai apibrėžtas ginčo objektas (šiuo klausimu žr. 1995 m. liepos 11 d. Nutarties *Komisija prieš Ispaniją*, C-266/94, Rink. p. I-1975, 17 punktą ir 2003 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Portugaliją*, C-392/99, Rink. p. I-3373, 133 punktą).

21 Jeigu atitinkamos nacionalinės teisės nuostatos iš esmės pakeičiamos per laikotarpį tarp nustatyto termino atsižvelgti į argumentuotą nuomonę pabaigos ir ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo pareiškimo, dėl šių pakeitimų sprendimas, kurį turi priimti Teisingumo Teismas, gali tapti nenaudingu. Tokioje situacijoje būtų geriau,

kad Komisija nepareikštų ieškinio, o pateiktų naują argumentuotą nuomonę, patikslindama kaltinimus, kurių ji nesiekia atsisakyti atsižvelgdama į pasikeitusias aplinkybes (šiuo klausimu žr. minėtos nutarties *Komisija prieš Ispaniją* 24 punktą).

22 Vis dėlto, nors dėl tokių aplinkybių, kuriomis Komisija pareiškė šį ieškinį, Teisingumo Teismo bylos nagrinėjimas tampa sudėtingesnis, pripažintina, kad šios aplinkybės negali pateisinti ieškinio atmetimo kaip nepriimtino.

Dėl pirmo kaltinimo, susijusio su direktyvos 2 straipsniu

23 Šį kaltinimą Komisija suskirstė į 4 dalis. Pirma, ji tvirtina, kad Prancūzijos Respublika ne visiškai perkėlė į nacionalinę teisę direktyvos 2 straipsnyje nurodytą sąvoką „nepaprastoji radiologinė padėtis", nes 1988 m. gegužės 6 d. Dekretas Nr. 88-622 dėl nepaprastosios radiologinės padėties planų, įgyvendinantis 1987 m. liepos 22 d. Įstatymą Nr. 87-565 dėl civilinės saugos organizavimo, miškų apsaugos nuo gaisrų ir didžiausių pavojų prevencijos (JORF, 1988 m. gegužės 8 d., p. 6636), apima tik dalį šiame straipsnyje numatytų padėčių. Iš tiesų minėto 2 straipsnio 2 dalies d, e ir f punktuose nurodytos veiklos šis dekretas nenumato. Antra, priešingai nei numato direktyva, kuri taikoma visiems branduoliniams reaktoriams, minėto dekreto 6 straipsnio 1 dalis numato tik branduolinius reaktorius, kurių terminė galia yra didesnė nei dešimt megavatų. Trečia, Komisijos manymu, to paties dekreto 6 straipsnio 2 dalis neapima direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų įrenginių. Galiausiai, priešingai nei reikalaujama pagal direktyvos 2 straipsnio 1 dalies b ir c punktus, minėtas dekretas numato tik Prancūzijoje esančius įrenginius.

24 Prancūzijos vyriausybė atsakė, kad Komisijos nurodyti neatitikimai buvo panaikinti priėmus pakeitimus 2002 m. kovo 13 d. Dekrete Nr. 2002-367 (*JORF*, 2002 m. kovo 20 d., p. 4955) ir 2003 m. kovo 31 d. Dekrete Nr. 2003-295 (*JORF*, 2003 m. balandžio 2 d., p. 5776).

25 Kaip jau buvo nurodyta šio sprendimo 19 punkte, įsipareigojimų vykdymą reikia vertinti atsižvelgiant į valstybės narės padėtį argumentuotoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje ir neatsižvelgti į vėlesnius pakeitimus. Šiuo atveju akivaizdu, kad šioje nuomonėje nustatytas terminas, kuris Prancūzijos valdžios institucijų prašymu buvo pratęstas, pasibaigė 2000 m. spalio 27 dieną. Todėl įsipareigojimų įvykdymą ar neįvykdymą reikia vertinti atsižvelgiant į tuo metu galiojusius Prancūzijos teisės aktus.

26 Tuo metu galiojusioje Dekreto Nr. 88-622 6 straipsnio redakcijoje numatyta:

„Ypatingi apsaugomosios veiklos planai yra sudaromi siekiant išvengti ypatingo pavojaus, susijusio su darbų ir įrenginių, skirtų nustatytai ir aiškiai apibrėžtai teritorijai, egzistavimu ir veikimu.

Ypatingo apsaugomosios veiklos plano objektas yra:

1 Vieta, kurioje yra bent vienos iš šių rūšių pagrindinių branduolinių įrenginių:

a) branduolinis reaktorius, kurio terminė galia yra didesnė nei 10 megavatų;

b) spinduliuojančio branduolinio kuro saugojimo gamykla;

c) branduolinio kuro izotopų atskyrimo gamykla;

d) branduolinio kuro cheminio virsmo gamykla;

e) branduolinio kuro gamykla.

<...>"

27 Dėl pirmosios šio kaltinimo dalies Dekretas Nr. 88-622 aiškiai nenurodo nei vienos direktyvos 2 straipsnio 2 dalies d, e ir f punktuose minėtos veiklos. Nors šiame dekrete numatytos padėtys gali būti susijusios su viena ar kita veikla, tačiau tik iš dalies. Konstatuotina, kad dėl šios aplinkybės minėtas dekretas ne visiškai atitinka direktyvą.

28 Dėl šio kaltinimo antrosios dalies Dekreto Nr. 88-622 6 straipsnio 1 dalies a punktas numato branduolinius reaktorius, kurių terminė galia didesnė nei dešimt megavatų, nors direktyva, būtent jos 2 straipsnio 2 dalies a punktas, taikoma visiems branduoliniams reaktoriams. Dėl šios aplinkybės minėtas dekretas taip pat neatitinka direktyvos.

29 Trečiąja šio kaltinimo dalimi Komisija tvirtina, kad:

„<...> Dekreto Nr. 88-622 6 straipsnio 2 dalyje nurodyti klasifikuoti įrenginiai neapima direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų įrenginių. Iš tiesų Dekreto Nr. 88-622 6 straipsnio 2 dalis, pradinė nuoroda į Įstatymo Nr. 76-663 7-1 straipsnyje, pakeistame Dekretu Nr. 2002-367, numatytą dekretą, dabar galiojanti nuoroda į Aplinkos kodekso 515-8 straipsnį, yra iš esmės susijusi su šiais klasifikuotais įrenginiais, kuriems dėl viešojo intereso nustatytas servitutas. Atsižvelgiant į klasifikuotų įrenginių nomenklatūrą, kuri buvo perduota ir kurios 2000 m. balandžio mėn. redakciją Prancūzijos valdžios institucijos persiuntė 2000 m. spalio 18 d. laišku, pastebėtina, kad radioaktyvias medžiagas atitinkančios antraštės 1700–1721 nėra pažymėtos „S", „atitinkančia dėl viešojo intereso nustatytą servitutą", todėl nėra numatytos Dekreto Nr. 88-622 6 straipsnio 2 dalyje."

30 Šios dalies kaltinimo išdėstymas yra sunkiai suprantamas. Nurodytos nomenklatūros pobūdis ir jos ryšys su direktyvos įgyvendinimu nėra paaiškintas. Dėl šio sprendimo 19 ir 25 punktuose nurodytų priežasčių Teisingumo Teismas negali atsižvelgti į Dekretą Nr. 2002-367. Galiausiai, nors Komisija keletą kartų mini direktyvos 1 straipsnio 2 dalį, joje tokios nuostatos nėra.

31 Iš to išplaukia, kad nesant būtino aiškumo, pirmo kaltinimo trečioji dalis turi būti atmesta.

32 Dėl šio kaltinimo ketvirtos dalies iš Dekreto Nr. 88-622 matyti, kad jame numatyti tik Prancūzijoje esantys įrenginiai, nors direktyvos 2 straipsnio 1 dalies b ir c punktai

numato avarijas, įvykusias už atitinkamos valstybės narės nacionalinės teritorijos ribų. Todėl šiuo klausimu minėtas dekretas neatitinka direktyvos.

33 Iš to išplaukia, kad 2000 m. spalio 27 d. šio sprendimo 27, 28 ir 32 punktuose nurodyti galiojantys Prancūzijos teisės aktai netinkamai perkėlė direktyvos 2 straipsnį į nacionalinę teisę.

Dėl antro kaltinimo, susijusio su direktyvos 3 straipsniu

34 Komisija tvirtina, kad atsižvelgiant į direktyvos 3 straipsnį Prancūzijos teisės aktuose nėra apibrėžtos sąvokos „didelis radioaktyviosios medžiagos išsiskyrimas“ ir „viršijantys įprastinę normą radioaktyvumo lygiai, kurie gali pakenkti žmonių sveikatai“. Toks apibrėžimas būtinas siekiant tiksliai ir pakankamu teisinio tikrumo požiūrio lygiu nustatyti padėtis, kurioms taikomos perkėlimo į nacionalinę teisę nacionalinės priemonės.

35 Prancūzijos vyriausybė atsako, jog atitinkamas apibrėžimas įtrauktas į Prancūzijos teisės aktus Dekretu Nr. 2003-295 ir 2003 m. birželio 2 d. Sprendimu (iš tikrųjų 2003 m. spalio 17 d.) dėl aplinkos radioaktyvumo priemonių nacionalinio tinklo įsteigimo (*JORF*, 2003 m. spalio 28 d., p. 18382).

36 Dėl šio sprendimo 19 ir 25 punktuose nurodytų priežasčių Teisingumo Teismas negali atsižvelgti į šiuos teisės aktus, ir nurodytą įsipareigojimų neįvykdymą reikia vertinti atsižvelgiant į 2000 m. spalio 27 d. galiojusius atsakovės, valstybės narės, teisės aktus.

37 Prancūzijos vyriausybė neginčija, kad šiuo laikotarpiu teisės aktuose nebuvo apibrėžta Komisijos nurodyta sąvoka.

38 Iš Teisingumo Teismui pateiktų pastabų matyti, kad 2000 m. spalio 27 d. galiojusiuose Prancūzijos teisės aktuose nebuvo nurodytos dozės ribos, su kuriomis, kaip numato direktyva, yra privalomai susijęs ir gyventojų informavimas.

39 Darytina išvada, kad šiuo laikotarpiu galioję Prancūzijos teisės aktai netinkamai perkėlė direktyvos 3 straipsnį į nacionalinę teisę.

Dėl trečio kaltinimo, susijusio su direktyvos 5 straipsniu

40 Komisija tvirtina:

„Kadangi pirmas ir antras kaltinimai priimtini, direktyvos 5 straipsnis <...>, kuris reglamentuoja gyventojų, galinčių būti paveiktais nepaprastosios radiologinės

padėties atveju, išankstinį informavimą, nebuvo visiškai perkeltas į nacionalinę teisę visiems tos pačios direktyvos 2 straipsnyje apibrėžtiems įrenginiams ir veiklai dėl ieškinio 29–38 punktuose (punktai, kurie nurodo antrą ir trečią kaltinimus) nurodytų priežasčių. Iš tiesų nacionalinės priemonės, perkeliančios direktyvą į nacionalinę teisę, apima ne visus gyventojus."

41 Darytina išvada, kad trečias kaltinimas yra pirmame ir antrame kaltinimuose nurodytų įsipareigojimų neįvykdymo išdava. Todėl jis nėra savarankiškas.

42 Tas pats kaltinimas procese prieš valstybę narę dėl įsipareigojimų neįvykdymo negali būti pareikštas du kartus.

43 Todėl trečias kaltinimas yra atmestinas.

Dėl ketvirto kaltinimo, susijusio su direktyvos 6 straipsniu

44 Komisija tvirtina, kad Prancūzijos įstatymuose ar kituose teisės aktuose numatytos tikrai paveiktų gyventojų informavimo priemonės skiriasi nuo įtvirtintųjų direktyvos 6 straipsnyje. Šis straipsnis reikalauja, kad gyventojai būtų informuoti „nedelsiant".

Tačiau 1990 m. gegužės 11 d. Dekreto Nr. 90-394 dėl nacionalinio pavojaus signalo kodekso 7 straipsnio trečioji pastraipa ir 9 straipsnio antroji pastraipa (*JORF*, 1990 m. gegužės 15 d., p. 9585) numato, kad gyventojai turi būti informuoti per ministro arba prefekto nustatytą terminą.

45 Prancūzijos vyriausybė savo atsiliepime į ieškinį remiasi 2001 m. balandžio 25 d. Dekretu Nr. 2001-368 dėl informacijos apie pavojų ir dėl atliktinų veiksmų susidarius nepaprastajai padėčiai, iš dalies keičiančio 1990 m. gegužės 11 d. Dekretą Nr. 90-394 dėl nacionalinio pavojaus signalo kodekso (*JORF*, 2001 m. balandžio 28 d., p. 6737) ir 2001 m. lapkričio 30 d. Sprendimą dėl pavojaus signalo įrenginių įtvirtinimo aplink branduolinius įrenginius, kuriems parengtas ypatingas apsaugomosios veiklos planas (*JORF*, 2001 m. gruodžio 14 d., p. 19848). Triplike Prancūzijos vyriausybė taip pat remiasi Visuomenės sveikatos kodekso L.1333-3 ir L.1333-8 straipsniais, nurodytais 2001 m. kovo 28 d. Įsakyme Nr. 2001-270 (*JORF*, 2001 m. kovo 31 d., p. 5057) ir 2001 m. gegužės 9 d. Nutartyje Nr. 2001-398 (*JORF*, 2001 m. gegužės 10 d., p. 7325).

46 Kadangi šie teisės aktai buvo priimti po 2000 m. spalio 27 d., Teisingumo Teismas į juos negali atsižvelgti dėl šio sprendimo 19 ir 25 punktuose nurodytų priežasčių.

47 Todėl Teisingumo Teismo nagrinėjimas turi apsiriboti Dekretu Nr. 90-394. Minėto dekreto 7 straipsnio trečioji pastraipa ir 9 straipsnio antroji pastraipa numato, kad per radiją arba televiziją perduodamos žinios, patvirtinančios pavojaus signalą ir nurodančios gyventojams, kokių veiksmų reikia imtis, turi būti perduodamos per atitinkamai už civilinę saugą atsakingo ministro nustatytą terminą arba atsakingo už saugumo priemonių valdymą prefekto nustatytą terminą ir prireikus – kartojamos jų nurodytu dažnumu.

48 Pripažintina, kad ši nuostata ne visiškai įgyvendina direktyvos 6 straipsnį, pagal kurį iš tikrųjų paveikti gyventojai apie radiologinį pavojų ir veiksmus, kurių reikia imtis, turi būti informuojami nedelsiant.

49 Darytina išvada, kad pasibaigus nustatytam terminui atsižvelgti į argumentuotą nuomonę galiojęs nacionalinės teisės aktai netinkamai perkėlė į nacionalinę teisę direktyvos 6 straipsnį.

Dėl penkto kaltinimo, susijusio su direktyvos 7 straipsniu

50 Komisija tvirtina, kad direktyvos 7 straipsnis, susijęs su pagalbos grupės informavimu, nėra visiškai perkeltas į Prancūzijos teisę. 1987 m. rugsėjo 29 d. Aplinkraščio Nr. 1102 dėl medicinos pagalbos organizavimo pirmąją radiologinės arba branduolinės avarijos dieną (skubioji medicinos pagalba) nepakanka pasiekti minėto straipsnio tikslų. Jis taip pat neatitinka nusistovėjusioje Teisingumo Teismo praktikoje nustatytų teisinio saugumo reikalavimų.

51 Prancūzijos vyriausybė neginčija šio kaltinimo pagrįstumo. Ji pranešė, jog siekdama užtikrinti visišką direktyvos 7 straipsnio perkėlimą į nacionalinę teisę, artimiausiu laiku ketina keisti Visuomenės sveikatos kodekso R-1333-85 straipsnį.

52 Pažymėtina, kad minėtame Aplinkraštyje Nr. 1102 nėra jokios nuostatos, susijusios su pagalbos grupės informavimu.

53 Be to, 1994 m. lapkričio 21 d. Sprendimas dėl profesionalių gaisrininkų mokymo (*JORF*, 1995 m. sausio 7 d., p. 319) pagal savo pirminę redakciją taikomas tik gaisrininkams, o ne kitiems asmenims, galintiems prisidėti prie pagalbos organizavimo.

54 Be to, nors šis sprendimas reglamentuoja specialų mokymą nepaprastosios radiologinės padėties srityje, iš jo 23 straipsnio 2 dalies ir 27 straipsnio 2 dalies matyti, kad jis papildomai numatytas siekiant aukštesnio lygio. Dėl šios priežasties šis mokymas neatitinka pagal direktyvos 7 straipsnį privalomo ir jame numatyto tinkamo bei nuolatinio mokymo.

55 Darytina išvada, kad 2002 m. spalio 27 d. galioję Prancūzijos teisės aktai tinkamai neįgyvendino direktyvos 7 straipsnio.

Dėl šešto kaltinimo, susijusio su direktyvos 8 straipsniu

56 Komisija primena, kad pagal direktyvos 8 straipsnį jos 5, 6 ir 7 straipsniuose esančioje informacijoje „taip pat yra nurodomos institucijos, atsakingos už tuose straipsniuose paminėtų priemonių įgyvendinimą". Prancūzijos valdžios institucijų praktika, kurią sudaro institucijų, atsakingų už informacijos perdavimą gyventojams, nurodymas, šiuo atžvilgiu nėra vertinama kaip pakankama užtikrinti minėto 8 straipsnio teisingą ir visišką perkėlimą į nacionalinę teisę. Iš tikrųjų ji neatitinka teisinio tikrumo reikalavimų.

57 Primintina, kad pagal pačią Euratomo sutarties 161 straipsnio 3 dalį valstybės narės gali pasirinkti direktyvos, kurioms ji skirta, įgyvendinimo formą ir būdus, leidžiančius geriausiai užtikrinti jos siektiną tikslą. Iš šios nuostatos matyti, kad direktyvai perkelti į vidaus teisę nebūtinai reikia kiekvienoje valstybėje narėje priimti teisės aktą. Todėl Teisingumo Teismas pakartotinai nusprendė, kad ne visada reikalaujama direktyvos nuostatas formaliai įtvirtinti aiškiame ir specialiame teisės akte (šiuo klausimu žr. 2003 m. birželio 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-233/00, Rink. p. I-6625, 76 punktą ir 2003 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-296/01, Rink. p. I-13909, 55 punktą).

58 Komisijos šeštas kaltinimas nagrinėtinas atsižvelgiant į šią teismo praktiką.

59 Šiuo atveju ji neįrodė, kad vykdant pagal direktyvos 8 straipsnį kylančią pareigą reikia būtinai priimti specialius perkėlimo į nacionalinės teisės sistemą teisės aktus.

60 Be to, Komisija pripažįsta, kad egzistuoja Prancūzijos valdžios institucijų praktika, kurią sudaro atsakingų valdžios institucijų turimos informacijos perdavimas gyventojams per informavimo priemones, neįrodydama, kuo ši praktika prieštarauja minėtame 8 straipsnyje numatytam įsipareigojimui.

61 Todėl šeštas kaltinimas atmestinas kaip nepagrįstas.

62 Atsižvelgiant tai, kas pasakyta, reikia konstatuoti: kadangi iki 2000 m. spalio 27 d. Prancūzijos Respublika nebuvo priėmusi visų būtinų direktyvos 2, 3, 6 ir 7 straipsnius įgyvendinančių teisės aktų, ji neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

63 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Tačiau pagal šio reglamento 69 straipsnio 3 dalies pirmąją pastraipą, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, arba jeigu susiklosto ypatingos aplinkybės, Teisingumo Teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas. Kadangi kiekviena šalis iš dalies pralaimėjo bylą, jos pačios padengia savo išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **Kadangi iki 2000 m. spalio 27 d. Prancūzijos Respublika nebuvo priėmusi visų būtinų 1989 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvos 89/618 dėl gyventojų informavimo apie sveikatos apsaugai taikytinas priemones ir atliktinus veiksmus radiologinio pavojaus atveju 2, 3, 6 ir 7 straipsnius įgyvendinančių teisės aktų, ji neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.**

2. **Atmesti likusią ieškinio dalį.**

3. **Kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.